

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО:

ЯК ЗАХИСТИТИ ДИТИНУ

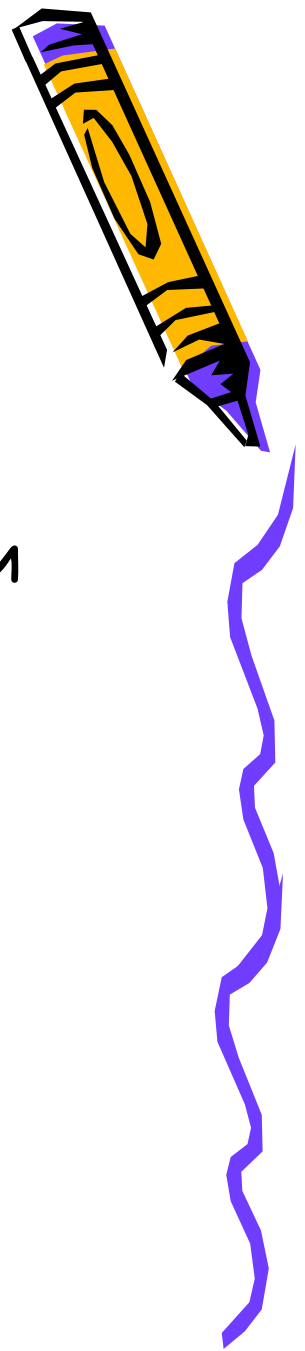

ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО -

це такі дії одного члена сім'ї стосовно іншого, які порушують громадянські права та свободи людини, або які призводять до фізичного, психічного чи морального страждання

Закон України "Про
попередження
насильства в сім'ї"

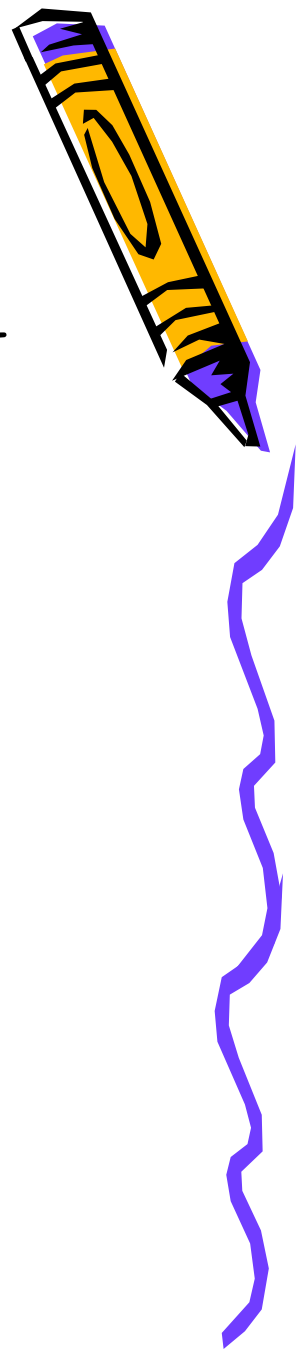
МОЖЛИВІ ЖЕРТВИ НАСИЛЬСТВА В СІМ'Ї:

- неповнолітні діти;
- престарілі батьки чи родичі;
- немічні родичі чи інваліди;
- прийомні батьки.
- дружина чи чоловік;

ФОРМИ НАСИЛЬСТВА:

- **ФІЗИЧНЕ** насильство - навмисне завдання фізичних ушкоджень членам родини.
- **СЕКСУАЛЬНЕ** насильство - посягання одного члена сім'ї на статеву недоторканність іншого члена сім'ї.
- **ПСИХОЛОГІЧНЕ** насильство - періодичний, тривалий або постійний психічний вплив на особистість, що принижує її честь, гідність.
- **ЕКОНОМІЧНЕ** насильство - це жорстокий та принизливий контроль за рухом коштів у сімейному житті з боку однієї особи.

ВИДИ ЖОРСТОКОГО ПОВОДЖЕННЯ З ДІТЬМИ:

- **ФІЗИЧНЕ** насильство - нанесення фізичних пошкоджень, тілесні покарання, залучення дітей до вживання алкоголю й наркотиків.
- **СЕКСУАЛЬНЕ** насильство - використання дитини для задоволення сексуальних потреб дорослих, залучення до дитячої проституції.
- **ПСИХОЛОГІЧНЕ** насильство - відсутність любові та уваги до дитини, приниження її людської честі та гідності.
- **ЗНЕВАГА ДО ПОТРЕБ ДИТИНИ** - відсутність елементарної турботи про дитину: її здоров'я, розвиток.

ТИПИ ЖОРСТОКОЇ ПОВЕДІНКИ ЩОДО ДІТЕЙ:

* ЖОРСТОКІ ФІЗИЧНІ ПОКАРАННЯ:

- побиття;
- штовхання;
- спроби удушення;
- викручування рук тощо;

* ДИТИНА Є СВІДКОМ 'ЗНУЩАННЯ НАД ІНШИМИ ЧЛЕНАМИ СІМ'Ї:

- батько б'є чи гвалтує матір в при дітях;
- "погану" дитину карають в присутності "хорошої";
- дитина є свідком знущань над іншою людиною - не членом сім'ї тощо;

* СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО, ІНЦЕСТ:

- ґвалтування;
- нав'язування сексуальних стосунків;
- сексуальні дотики/поцілунки;
- інцест (кровозмішення);
- показ порнографії;
- залучення дитини до виготовлення порнопродукції тощо.

* ВИКОРИСТАННЯ ПРИВІЛЕЇВ ДОРΟΣЛИХ:

- ставлення до дітей як до рабів чи слуг;
- покарання, ставлення як до підлеглих;
- ставлення як до своєї власності;
- відмова повідомляти про рішення, що стосуються відвідин та опікунства;

* ЗАЛЯКУВАННЯ:

- використання свого росту, розмірів та сили;
- навіювання страху за допомогою розповідей, дій, жестів, поглядів;
- крики, стресогенна поведінка;
- жорстокість щодо інших істот;

* ПОГРОЗИ:

- кинути дитину;
- самогубства;
- заподіяти фізичної шкоди;
- заподіяти шкоди іншим людям, живим істотам;
- розлюбити дитину;
- силами зла, що покарають дитину тощо;

* ВИКОРИСТАННЯ ГРОМАДСЬКИХ УСТАНОВ:

- погрози покарання Богом, судом, міліцією, школою, спецшколою, притулком, родичами, психіатричною лікарнею тощо;

* ІЗОЛЯЦІЯ:

- контроль за спілкуванням дитини з іншими людьми (бабуся, дідусь, однолітки, батько тощо);

- заборона виходити з дому;

- заборона спілкування з друзями, Інтернетом;

- зачинення дитини в коморі, туалеті, сараї тощо;

- обмеження спілкування з дитиною до повного її ігнорування;

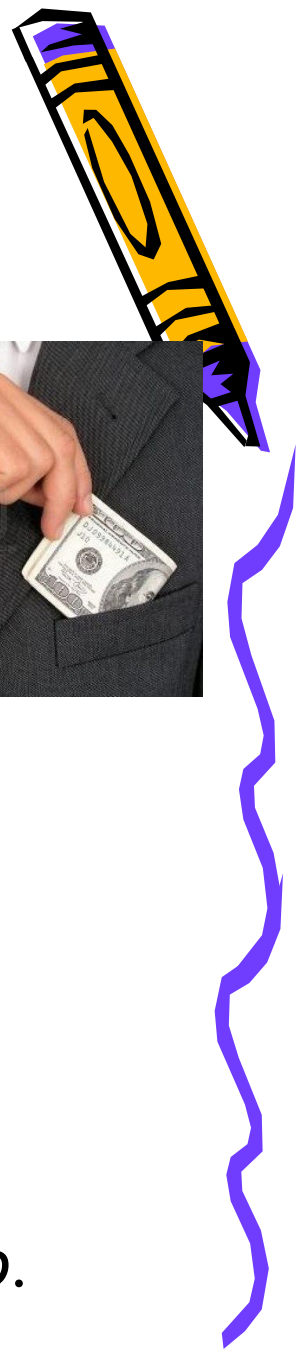
* ЕМОЦІЙНЕ НАСИЛЬСТВО:

- приниження;
- використання скарг;
- використання дітей як довірених осіб;
- крики;
- непослідовність;
- присоромлення дитини;
- "торгівельна" поведінка одного з батьків щодо дитини тощо;

* ЕКОНОМІЧНЕ НАСИЛЬСТВО:

- незадоволення основних потреб дитини;
- відмова чи зволікання у виплаті аліментів;
- повна відмова дитині в грошах;
- розбазарювання сімейних грошей;
- примушування дитини важко працювати тощо.

ОЗНАКИ НАСИЛЬСТВА:

(за Є.Малібрудом - польський психолог)

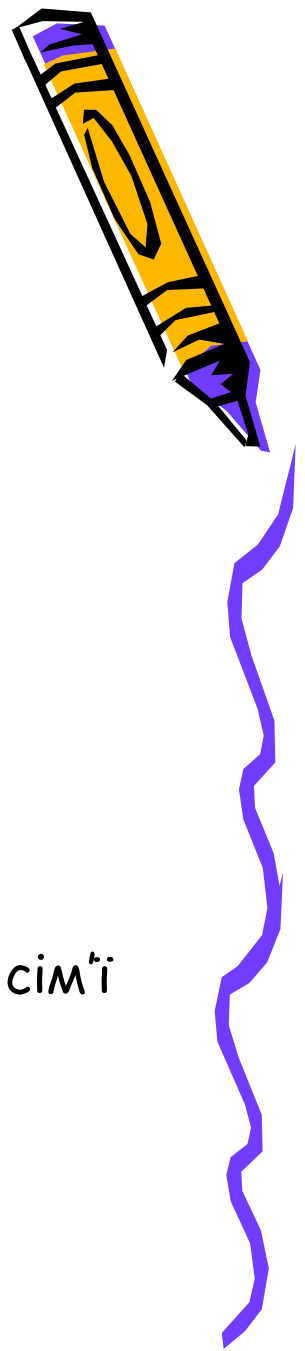

- Завжди здійснюється за попереднього наміру.
- Суть насильства полягає у порушенні прав конкретної людини.
- Насильство є таким порушенням прав і свобод людини, що унеможлиблює її самозахист.
- Насильство в умовах відсутності самозахисту призводить до певної шкоди.

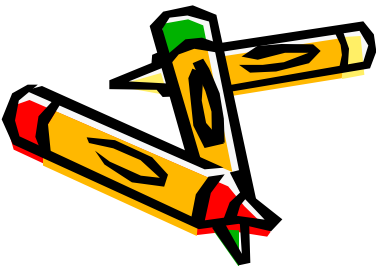

ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ

ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА:

- життя жертв у постійному страху;
- брак позитивних почуттів;
- нереалізовані потреби у самовираженні членів сім'ї;
- занижена самооцінка жертв насилля;
- обман як основна модель поведінки членів сім'ї;
- інформаційна депривація;
- життя у повному обмеженні свободи;
- депресія як реакція жертв на насильство;
- прийняття дитиною насильницької моделі існування сім'ї як норми;
- агресивна, аж до злочинної, поведінка дітей тощо.

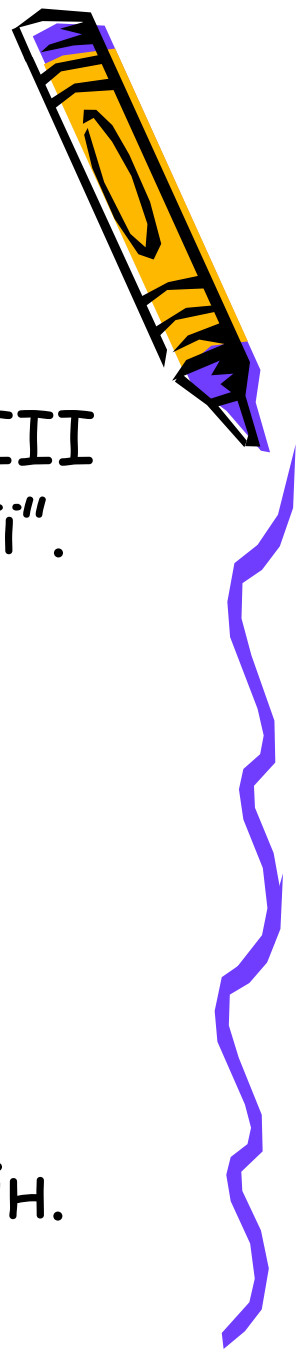

ПРАВА ДІТЕЙ:

- Право на повагу. Дитина - це особистість, а не річ.
- Право бути самим собою.
- Право на ставлення до себе як до унікальної, неповторної індивідуальності.
- Право на матеріальне забезпечення.
- Право на почуття психологічної безпеки.
- Право на достатньо зрілих батьків, які можуть їх супроводжувати на шляху дорослішання.
- Право на таке ставлення до себе, яке б враховувало їхні вікові особливості.

НОРМАТИВНА БАЗА ЩОДО ЗАХИСТУ ДИТИНИ ВІД НАСИЛЬСТВА

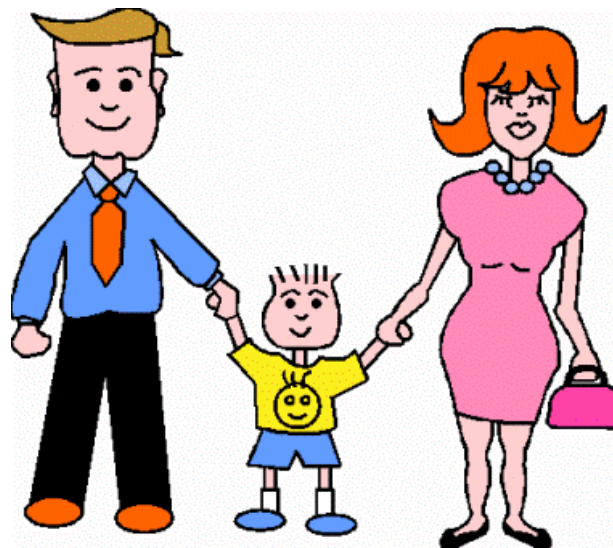

- Закон України від 15.11.2001 № 2789-III "Про попередження насильства в сім'ї".
- Міжвідомчий наказ від 16.01.2004 №5/34/24/11 "Порядок розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або реальної загрози його вчинення".
- Кримінальний Кодекс України (Закон України від 05.04.2001 № 2341-III) і ін.

РЕКОМЕНДАЦІЇ БАТЬКАМ:

- Товаришуйте зі своїми дітьми.
- Важливо встановлювати стосунки і проводити час із кожною дитиною окремо.
- Придивіться до своєї дитини уважніше. Які в неї достоїнства , а які недоліки.
- Дайте собі час пізнати свою дитину.

ЯК СПІЛКУВАТИСЯ З ДИТИНОЮ:

- Любіть дитину без умов : не за її дії чи бездіяльність, а просто за те, що вона є.
- Схвалення дитини має бути конкретним.
- Уникайте порівняння своєї дитини з іншими.
- Помічайте та визнавайте особливості своєї дитини.
- Висувайте реальні вимоги до дитини.
- Залучайте дитину до спільного розв'язання проблем.
- Надавайте дитині можливість вибору.
- Вірте у свою дитину.

ЯКІ ЗВЕРТАННЯ ДИТИНА ЧУЄ КРАЩЕ:

- Не поєднуйте декілька прохань чи вказівок.
- Говоріть дитині точно, що потрібно зробити.
- Звертайтеся до дитини спокійно.
- Позитивно формулюйте звернення до дитини.
- Говоріть чемно і з повагою.
- Прохання і вказівки повинні бути чіткими, ясними і посильними.
- Використовуйте команди і накази тільки тоді, коли вони потрібні.
- Використовуйте вибір, коли це можливо.
- Пояснюйте, чому ви просите чи вимагаєте.

Хваліть!

УМОВИ

для розвитку

самоcтійності дитини:

- Сприймання дитини такою, як вона є.
- Довіра і заохочування дитини на різних етапах її розвитку.
- Повага з боку дорослих до дитини як до особистості.
- Повага батьків до своїх власних інтересів і прав.

ОРГАНІЗАЦІЇ, які можуть допомогти:

- Навчальний заклад.
- Відділ освіти райдержадміністрації.
- Відділ у справах дітей райдержадміністрації.
- Кримінальна міліція у справах неповнолітніх.
- Центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
- Установи охорони здоров'я.
- Державні органи і організації.

СТОП

НАСИЛЬСТВУ!

